

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

III. An aliquando neganda sit, vel differenda Absolutio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

petant; cum tunc sit minus malum iterare; *Non enim temeritas intervenit præsumptionis, ubi est diligentia pietatis*, inquit S. Leo. Cæterum ex eo, quod protuleris formam distractus, non habes rationabilem causam dubitandi, an revera integre protuleris: similiter, si ob distractionem ignores, an protuleris verba essentialia, sed scias, te dixisse *In nomine Patris, &c.* nisi vero non sis habituatus integre omnia proferre: Gob. n. 176. Si autem sine determinatione, utrum velis absolvere à censuris, an à peccatis, dicas *Absolvo te*, non peccas, si, statim ac te determines, repetas eadem verba, quia probabile est, in his tantum verbis non contineri absolutionem Sacramentalem, & potes inter probabiles sequi tutiorem; uti neque peccas, si non repetens determines voluntatem prosequendo, quia sufficit, si verba absolutionis habeant suam determinatam significationem, quando profertur ultima syllaba: Gob. t. 7. n. 155.

CAPUT III.

An aliquando neganda sit, vel differenda Absolutio?

VIDENDUM I. de ignorante Mysteria Fidei: II. de habente occasionem proximam: III. de Recidivo.

§. I.

Quid de ignorante Mysteria Fidei?

DICO primo: Qui sive culpabiliter, sive inculpabiliter ignorat hæc duo Mysteria, *Quod unus Deus sit, & quod Remunerator sit*, nullatenus potest absolvi. Ratio est, quia horum fides explicita est necessaria necessitate mediæ ad justificationem, ex Apost. ad Hebr. II. *Accedentem ad Deum oportet credere: quia est, & quod Remunerator sit*: ergo adultus, qui hæc ignorat, non potest justificari per Sacramentum Pœnitentiæ: & consequenter ne in articulo quidem mortis potest absolvi sub conditione, sed debet prius breviter de his instrui, ita ut explicite ea credat; aliter est certo indispositus.

Dico

Dico secundo : qui siue culpabiliter, siue inculpabiliter ignorat hæc alia duo, *Trinitatem, & Incarnationem*, non potest licite absolvi extra articulum mortis. Ratio est, quia, quamvis multi cum Gran. & Sanchez probabiliter dicant, hæc duo mysteria esse necessaria tantum necessitate præcepti; tamen alii communius cum Suar. Con. Sot. probabiliter, imo & probabilius docent, esse necessaria necessitate medii: ergo, si Confessarius talem ignorantem absolveret, peccaret sequendo primam opinionem probabilem relicta secunda tutiore, adeoque exponendo Sacramentum periculo frustrationis; quod damnatur ab Innocent. XI. Prop. 1. Ideoque ab eodem damnatur hæc alia Prop. 64. *Absolutionis capax est homo, quantumvis laboret ignorantia mysteriorum fidei, & etiam si per negligentiam etiam culpabilem nesciat mysterium SS. Trinitatis, & Incarnationis D. N. J. C.* Hinc in articulo mortis debet confessarius breviter talem ignorantem instruere de his mysteriis, antequam absolvat. At, si nullum omnino esset tempus instruendi, absolvere eum potest, ac debet sub conditione; quia in tali casu potest, ac debet uti prima opinione probabili, & conditio apposita salvat reverentiam debitam Sacramento: in dicta enim propositione solum damnatur, quod fit *Capax* absolutionis licitæ, non autem absolutionis validæ; cum adhuc hodie maneat probabilis prima illa sententia: unde etiam infert March. apud Dian. p. 5. t. 13. r. 84. non esse repentendas confessiones factas ab eo, qui ignorabat hæc mysteria, quia probabile est, quod sit valide absolutus: v. dicta tr. 2. d. 1. q. 1. c. 1. §. 2. quæsito 3.

Dico tertio: Qui siue culpabiliter, siue inculpabiliter ignorat reliqua Mysteria Fidei ab omnibus scienda, & credenda ex necessitate præcepti, regulariter non est absolvendus, donec addiscat. Ratio est, quia hæc Mysteria sunt Symbolum Apostolorum, oratio Dominica, præcepta Decalogi, & Ecclesiæ, Sacramenta omnibus necessaria, scilicet Baptismus, Pœnitentia, Eucharistia, & quæ ad hæc recipienda requiruntur. Sed, qui talia ignorat, quamvis proponat addiscere, tamen ex communiter contingentibus præsumitur, quod nolit efficaciter addiscere; ergo regulariter differenda est ei absolutio, donec addiscat. Dixi *regulariter*; nam in articulo mortis est absolute absolvendus: item in casu necessitatis communicandi ad vitandum scandalum, aut infamiam,
aut

aut aliud grave damnum; modo doleat de sua negligentia, si fuit negligens, & proponat postea addiscere. Cæterum præceptum hæc addiscendi memoriter ex consuetudine solum obligat sub veniali: Nav. Lop. & alii contra Barbos. Quare, si ea ita imperfecte sciat, ut saltem interrogatus sciat respondere, potest licite absolvi, etsi nesciat ea memoriter recitare. Si vero nec sciat respondere, instrui prius debet, vel remitti ad Parochum, qui tenetur ex officio eum instruere. At, si quis sit adeo stolidus, ut nullam propriam rationem de his Mysteriis formare queat, est quoad hoc adnumerandus inter infantes, & perpetuo amentes: Tann. Vide dicta §. supra cit. n. 2. quæsit. 6,

§. II.

Quid de habente occasionem proximam?

OCCASIO peccandi alia est remota, alia proxima. Remota dicitur, in qua quis nunquam, aut raro admodum peccavit, nec prudenter timet, se peccaturum; ut si decies accesserit ad tale consortium, & nunquam, aut forte semel, seu raro, & potius veluti casu est lapsus; & huic per se loquendo non videtur neganda absolutio, ex eo præcise, quod nolit eam occasionem deserere, quia aliter deberemus exire ex hoc mundo, ut loquuntur Theologi ex Ap. 1. ad Cor. 5. Proxima occasio dicitur, in quas quis frequenter peccavit, vel prudenter timet, se peccaturum: ut si decies accesserit, & octies, vel septies est lapsus, ea est occasio certe proxima; si vero ter, aut quater, est probabiliter proxima: Gob. in Exper. t. 7. num. 527. Et huic est omnino deneganda absolutio, si nolit deserere talem occasionem proximam peccandi mortaliter; quia jam est ei voluntaria; ideoque actuale peccatum, ex illo Eccl. 3. *Qui amat periculum, peribit in illo*, hoc est ipse amor periculi peccatum est, ut explicant Doctores communiter: idque verum est, etiamsi periculum sit probabiliter proximum, cum hoc etiam sit præfens animæ malum: Carden. & alii contra Caram. Gob. & Mendo. Hinc ab Inn. XI. damnatur hæc Prop. 61. *Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere.*

Dubium

Dubium est, An talis absolvi possit, antequam tollat occasionem proximam, si serio promittat eam tollere?

Negant Con. Azor. Carden. & alii; quia, qui accersit ad Confessionem, antequam illam tollat, præsumitur, nolle eam deserere; & in hoc, quod ea non deseritur, quando potest deseri, peccatur. Sed probabilius Suar. d. 32. s. 3. Cajet. Tamb. Cordub. & alii communiter affirmant; quia potuit poenitens immediate ante audiendo concionem, vel ipsius Confessarii admonitionem, aut alia ex causa, excitari ad verum dolorem. & efficax propositum tollendi illam, ita ut possit prudenter præsumi, quod de præsentem eam nolit in posterum retinere: ergo potest absolvi saltem prima vice; nam de aliis vicibus dicam §. 3. Excipe tamen cum Tambur. publicum peccatorem, qui propter scandalum debet ejicere concubinam publicam, antequam absolvatur: excipe etiam in hac Diocesi Neapolitana concubinarium, quem non possumus absolvere ante bimestre à separatione, juxta dicta in Append. c. 2. §. 2.

Quæres primo, An possit absolvi, qui versatur in occasione proxima necessaria, quam scilicet non potest tollere physice, vel moraliter?

Respondeo affirmative, Si aliunde ex signis veri doloris, & propositi prudenter præsumi possit, eum non relapsurum. Ratio est, quia talis occasio materialiter accepta est ei involuntaria; & ex dictis signis præsumi potest, quod non erit amplius voluntaria formaliter, & in ratione peccati: ergo non est, cur non possit absolvi. Sic absolvi potest, qui in eodem carcere detinetur cum concubina, quia est occasio physice necessaria: item Mancipium cohabitans apud dominum cum domestica secum peccante, quia est occasio moraliter necessaria, cum non possit deserere dominum sine injuria. Item filiusfamilias, quamvis domi adsit serva, vel alia, cum qua consuevit peccare, & quam ipse expellere domo non potest; & à fortiori, si cum fratre, sorore habet occasionem peccandi, à quorum convictu moraliter se jungi nequit: Tamb. *de Confess.* l. 3. c. 3. n. 8. Item dic de eo, qui domum, officium, artem, mercaturam, &c. in quibus frequenter peccavit, deserere non potest sine valde gravi damno, quod subire vires humanas superat; puta, si deserendo incidat in periculum vitæ, scandalum, infamie,

infamiae, mendicitatis, ac miseriae: Laym. l. 5. t. 6. c. 4. num. 9. Tenentur tamen hi omnes orationibus, jejniis, ciliciis, frequentia Sacramentorum, aliisque remediis (praesertim iis, quae pro cujusque necessitate, ac facultate suggeret Confessarius) reddere, quantum possunt, periculum illud à se remotum; sic enim deserunt occasionem illam formaliter, quando non possunt etiam materialiter: Doctores communiter.

Quæres secundo, An possit absolvi, qui non potest tollere occasionem proximam sine aliquo incommodo non valde gravi, si eam nolit tollere?

Respondeo negative, Quia, si damnum non est valde grave, non affert impotentiam moralem, seu superantem vires humanas ad illam rejiciendam: ergo praesumitur, quod occasio sit ei voluntaria, adeoque actu peccaminosa, & consequenter non est absolvendus, quamvis dicat firmissimum habere propositum non amplius peccandi in illa: cum hoc ipsum nolle talem occasionem tollere sit peccare, & facta sint contraria dictis. Hinc damnatur ab Alex. VII. Prop. 41. *Non est obligandus concubinarium ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinari, vulgo regalo, dum deficiente illa nimis ægre ageret vitam, & alia epulæ tædio magno concubinarium afficerent, & alia famula nimis difficile inveniretur.* Idem est, etsi illam ejiciendo amitteret lucrum in negotio, cui illa sit necessaria, vel non posset recuperare, v. g. 100. aureos, quos illi mutuo dedit; quia ad retinendam proximam occasionem materialem non sufficit quæcunque utilitas, sed requiritur periculum damni valde gravis, quale esset, si v. g. non recuperando dictos 100. aureos, incideret in gravissimam necessitatem, & mendicitatem, ac miseriam, cui non posset alia via occurrere: Mendo v. *Occasio.* Idem dic de aliis occasionibus odii, rixæ, blasphemiae, detractionis, detestationis morosæ &c. Imo nec potest absolvi, qui directe quærit occasionem proximam pro quocunque bono temporali, vel spirituali, sive suo, sive alieno; ut constat ex Prop. 62. *Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit, & 63. Licitum est quærere directe occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi,* damn. ab Inn. XI. quia ejusmodi causæ non efficiunt, ut illa occasio non sit directe volita, atque adeo
R. P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. M m pecc-

peccaminosa. Dixi, qui directe quærit; nam Confessarius, Chirurgus &c. qui sæpe lapsi sunt in turpes consensus, audiendo confessiones, medendo, &c. absolvi possunt, si proponant, non quærere directe eas occasiones: quamvis parati sint audire confessiones, mederi &c. ab aliis rogati, & sanctis cogitationibus muniti: Doctores communiter.

§. III.

Quid de Recidivo?

RECIDIVUS dicitur, qui post pœnitentiam relabatur in idem peccatum, five ex fragilitate, aut consuetudine, five ex occasione extrinseca.

Dico: non potest absolvi recidivus, si nulla appareat spes emendationis, etiam si ore proferat, se dolere, & proponere emendationem: potest tamen absolvi, si aliqua appareat spes emendationis. Ratio deducitur ex Prop. 60. damnata ab Innoc. XI. *Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio, dummodo ore proferat, se dolere, & proponere emendationem: ergo, si aliunde appareat spes emendationis, potest licite absolvi.* Porro signa talis spei sunt: si à confessione facta aliquanto rarius, difficilius, aut tardius peccavit: si sæpius sibi vim fecit, occasiones aliquas formales vitavit, locum, & tempus relabendi aliquando præcavit: si remedia aliqua adhibuit, præsertim ex præscriptis à Confessario: si sponte sua, & non ab aliis compulsus ad confessionem, & præsertim ad eundem Confessarium accedat: si statim post peccatum dolore tactus confiteri statuit, vel post multam luctam tandem resolvit: si initio graviora dicat, accuset se etiam de alias omissis, solícite exponat numerum, & minutas circumstantias, curetque, ut omnia bene intelligantur: si petat efficaciora remedia, desideret, aut alacriter acceptet magnam pœnitentiam, optet pati ad satisfaciendum Deo, injurias ultro condonet, &c. Hæc, vel aliqua horum prudenti Confessario esse possunt argumenta sperandi emendationem, adeoque bonæ dispositionis de præsentis, & consequenter potest licite absolvere: Croix n. 1733. Contra vero, si nihil horum appareat, etiam si ore proferat.

rat, se dolere, & proponere emendationem, nequit absolvi, cum in hoc tali nulla appareat spes emendationis.

Infers primo: Si recidivæ peccati proveniant ex sola fragilitate, aut consuetudine, non peccare Confessarium, si talem absolvat toties, quoties affulget ex prædictis signis spes aliqua emendationis, quia sic pœnitens ex parte sui aliquid affert: Laym. Lezan. Croix n. 1822. & D. Jeron. relatus c. *Septies* d. 4. de *Pœnit.* ait, *Non solum septies, sed septuagies septies delinquenti, si convertatur ad pœnitentiam, peccata condonentur.* An autem sit consilium differre huic absolutionem, pendet ex prudentia Confessarii; si enim pœnitens id non multum ægre ferat, & speretur, non ob id retrahendum à confessione, sed potius id fore medicinam, erit consilium differre absolutionem majori suavitate adhibita: si autem oppositum speretur, non erit consilium, nisi quando ille his peccatis magnum præberet scandalum: ita Sanch. l. 2. *Decal.* c. 33. num. 45.

Infers secundo, Si recidivæ proveniant ex occasione extrinseca, quam potens non deseruit, uti in priori Confessione promisit, neque peccare Confessarium, si absolvat secunda vice, si similiter appareat spes emendationis, & propositi eam mox tollendi: Suar. d. 32. f. 3. & alii communius contra Fill. Con. Azor. & alios: sic etiam passim absolvitur pœnitens per hoc, quod serio proponat restituere, quamvis antea admonitus non restituerit. Addunt Cajet. Cordub. & alii, quod possit etiam tertia, & quarta vice, præsertim, si adsint specialia signa doloris, & propositi. Quod maxime valet, cum urget Præceptum communionis Paschalis, aut necessitas ad vitandum scandalum, infamiam, &c. aut non sit ille habiturus opportunitatem redeundi, aut si alias non lucraretur indulgentiam, juxta dicta c. 2.

Quæres, An possit absolvi pœnitens, qui versatur in occasione proxima sibi necessaria, & adhibitis omnibus remediis semper labatur, ut prius?

Respondeo, non posse absolvi, nisi proponat, eam deserere etiam cum periculo omnium bonorum famæ, vitæ, &c. Ita Cajet. Nav. Lop. Regin. & alii communiter contra Pal. Tamb. Pallav. Gob. & alios. Ratio est, quia fugiendum est periculum formale peccati,

etiam cum periculo vitæ, si aliter vitari non possit; velle enim manere in illo est velle peccatum, & quique tenetur potius mori, quam peccare: ergo, si hic nequit efficere, ut occasio illa necessaria evadat sibi remota formaliter, tenetur eam deserere etiam cum quovis suo damno; & consequenter, si nolit, non est absolvendus, utpote indispositus. Neque hinc inferas, quod neque posset absolvi, qui similem habens occasionem peccandi venialiter, nolit eam deserere: nam, licet similis esset obligatio, cum præstet potius mori, quam peccare etiam venialiter; tamen hæc obligatio est sub levi, ideoque absolutio cadere posset in alia ejus peccata.

QUÆSTIO V.

De Sigillo Confessionis Sacramentalis.

VIDENDUM, Primo, Quid sit Sigillum Confessionis, & Quæ ejus Materia? Secundo, Quos, & ad Quid obliget? Tertio, An possit aliquando Confessarius uti notitia habita in Confessione?

CAPUT I.

Quid sit Sigillum Confessionis, & quæ ejus Materia?

DICO primo: Sigillum confessionis est strictissima obligatio non revelandi, neque directe, neque indirecte ea omnia, quæ cognita sunt ex confessione Sacramentali alterius, & quorum revelatio redderet confessionem odiosam: Doctores communiter. Ratio talis obligationis deducitur non solum ex jure naturali, & Ecclesiastico, sed præcipue ex jure Divino per traditionem noto, quo Christus indispensabiliter noluit, tale sigillum posse revelari, ne pro salute quidem Confessarii, aut ipsius pœnitentis, aut etiam totius mundi; ne scilicet periculum sit, confessionem Sacramentalem à se institutam reddi Fidelibus suis odiosam. Hinc differt Sigillum Sacramentale à secreto naturali, quia oritur unice ex confessione, & ex jure tum naturali, tum divino